EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 17.3.2010
KOM(2010)98 lopullinen

2010/0057 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

banaanien kaupasta tehdyn Geneven sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin sekä Brasilian, Costa Rican, Ecuadorin, Guatemalan, Hondurasin, Kolumbian, Meksikon, Nicaraguan, Panaman, Perun ja Venezuelan välillä sekä banaanikauppasopimuksen tekemisestä Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä

PERUSTELUT

Banaanialan yhteinen markkinajärjestely otettiin Euroopan yhteisöissä käyttöön 13. helmikuuta 1993 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 404/93. Tämän neuvoston asetuksen antamisen jälkeen useat WTO:n jäseninä olevat Latinalaisen Amerikan maat, jotka toimittavat banaaneja EU:hun suosituimmuuskohtelun mukaan, sekä Amerikan yhdysvallat käynnistivät EU:ta vastaan WTO:ssa riitojenratkaisumenettelyjä (näihin kuuluu etenkin pitkäikäinen riita WT/DS27), koska eri toimittajien Euroopan unioniin tuomia banaaneja kohdeltiin eri lailla.

Komissio pääsi 11. huhtikuuta 2001 Ecuadorin kanssa ja 30. huhtikuuta 2001 Yhdysvaltojen kanssa sopimuksiin yhteisestä tulkinnasta, joissa vahvistetaan edellytykset riitojen ratkaisemiseksi. Sopimusten mukaan banaanien tuontiin sovelletaan pelkästään tulliin perustuvaa järjestelmää viimeistään vuonna 2006. Dohassa pidetyssä WTO:n ministerikokouksessa hyväksyttiin 14. marraskuuta 2001 Cotonoun sopimuksen nojalla AKT-alkuperää olevien tuotteiden etuuskohtelun osalta poikkeusluvat, jotka koskivat EU:n GATT-sopimuksen I artiklan (Dohan poikkeuslupa) ja XIII artiklan mukaisia velvoitteita. Banaaneja koskevan poikkeusluvan ehdoksi asetettiin näissä poikkeusluvissa se, että vuonna 2006 käyttöön otettavan pelkästään tulliin perustuvan järjestelmän tuloksena voitaisiin ylläpitää vähintään tämänhetkistä suosituimmuuskohteluun oikeutettujen tavarantoimittajien täyttä pääsyä markkinoille ja että siihen sisältyy välimiesmenettely kiistoja varten.

Neuvosto antoi 12. heinäkuuta 2004 komissiolle luvan aloittaa tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen (GATT-sopimuksen) XXVIII artiklan mukaiset neuvottelut, joiden tarkoituksena on ottaa EY:n luettelossa käyttöön pelkästään tulleihin perustuva järjestely banaaneille. Yhteisö ilmoitti vastaavasti 15. heinäkuuta 2004 WTO:lle aikeestaan muuttaa EY:n WTO-luettelossa CXL mainittuja, alanimikettä 0803 00 19 (banaanit) koskevia myönnytyksiä. Komissio kävi neuvotteluja perustamissopimuksen 133 artiklalla perustettua komiteaa sekä maatalouden erityiskomiteaa kuullen ja neuvoston antamien neuvotteluohjeiden mukaisesti. Neuvottelut eivät johtaneet ratkaisuun.

Yhteisö ilmoitti WTO:lle 31. tammikuuta 2005 aikovansa korvata alanimikkeen 0803 00 19 (banaanit) myönnytykset sidotulla tullilla, jonka suuruus on 230 euroa tonnilta. Useat WTO:n jäsenmaat (Brasilia, Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Honduras, Kolumbia, Nicaragua, Panama ja Venezuela) pyysivät 30. maaliskuuta 2005 Dohan poikkeusluvan perusteella välimiesmenettelyä. Elokuun 1. päivänä 2005 annetussa välitystuomiossa todettiin, ettei yhteisön ehdottama 230 euroa tonnilta oleva suosituimmuustulli ollut Dohan poikkeusluvan edellytysten mukainen. Komissio tarkisti yhteisön ehdotusta välimiehen huomioiden perusteella. Toisessa, 27. lokakuuta 2005 aloitetussa välimiesmenettelyssä välimies totesi, ettei tarkistettu ehdotus, eli suuruudeltaan 187 euroa tonnilta oleva suosituimmuustulli, korjaa asiaa.

Ottaen huomioon, että pelkästään tulleihin perustuva järjestelmä oli velvoitteen mukaan otettava käyttöön 1. päivänä tammikuuta 2006 ja ettei sidotusta tullista päästy yksimielisyyteen, EU otti neuvoston asetuksella (EY) N:o 1964/2005 käyttöön 176 euroa tonnilta olevan sovelletun suosituimmuustullin. Tällä asetuksella avattiin myös nettopainoon perustuva 775 000 tonnin yksipuolinen tariffikiintiö AKT-maista peräisin olevien banaanien tuontia varten. EU ei ilmoittanut mistään muista ehdotuksista banaaneja koskevan tullimyönnytysluettelonsa muuttamiseksi suosituimmuuskohteluun oikeutettujen banaanintoimittajien kanssa tehtävän sopimuksen puuttuessa.

AKT-maiden banaanintoimittajilla on 1. päivästä tammikuuta 2008 alkaen ollut tulliton ja kiintiötön pääsy EU:n markkinoille EU:n kanssa tehtyjen talouskumppanuussopimusten perusteella.

Ecuador pyysi 23. helmikuuta 2007 ja Yhdysvallat 29. kesäkuuta 2007 paneelin perustamista WTO:n riitojen ratkaisemista koskevan sopimuksen 21.5 artiklan nojalla niiden väitteiden tarkastelemiseksi, joiden mukaan EU:n toimenpiteet WTO:n riitojenratkaisuelimen (DSB) riidassa WT/DS27 antamien raporttien noudattamiseksi eivät olisi WTO-sopimusten mukaisia. Loppuraportit annettiin joulukuussa 2008. Ecuadorin kanteesta annetussa raportissa todetaan, ettei EU:n banaaneihin soveltama tulli (176 euroa tonnilta) ollut yhdenmukainen EU:n GATT 1994 -sopimuksen mukaisten tullien sitomisten kanssa. Molemmissa raporteissa myöskin todettiin, ettei EU:n paneelin perustamisen aikana myöntämä etuuskohtelu (775 000 tonnia tullitta) ollut yhdenmukainen GATT 1994 -sopimuksen kanssa.

Neuvosto valtuutti 22. maaliskuuta 2004 komission aloittamaan GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan 6 kohdan mukaiset neuvottelut tiettyjen muiden WTO:n jäsenten kanssa Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan Euroopan yhteisöön liittymisen johdosta ja 29. tammikuuta 2007 Bulgarian tasavallan ja Romanian tasavallan Euroopan yhteisöön liittymisen johdosta.

GATT 1994 -sopimuksen XXVIII artiklan ja XXIV artiklan 6 kohdan mukaiset neuvottelut saatiin onnistuneesti päätökseen 15. joulukuuta 2009, kun Brasilian, Costa Rican, Ecuadorin, Guatemalan, Hondurasin, Kolumbian, Meksikon, Nicaraguan, Panaman, Perun ja Venezuelan kanssa parafoitiin ”Geneven sopimus banaanien kaupasta”, jäljempänä ’Geneven sopimus’, ja Yhdysvaltojen kanssa parafoitiin ”banaanikauppasopimus”, jäljempänä ’EU:n ja Yhdysvaltojen välinen sopimus’.

Komission neuvottelemilla sopimuksilla sovitaan kyseisten maiden GATT-sopimuksen XXIV artiklan 6 kohdan ja XXVIII artiklan mukaisesti esittämät vaatimukset. Lisäksi niillä pannaan täytäntöön yhteisistä tulkinnoista tehdyt sopimukset sitomalla pelkästään tulleihin perustuva järjestelmä ja päätetään kaikki banaanien tullikohtelua koskeneet ratkaisematta olleet riidat, jotka tulevat EU:n uuden banaanien tullimyönnytysluettelon sertifioinnin myötä virallisesti ratkaistuiksi.

Komissio allekirjoitti Geneven sopimuksen sekä EU:n ja Yhdysvaltojen välisen sopimuksen xx päivänä xxkuuta 2010 sillä varauksella, että sopimukset lopullisesti tehdään myöhemmin. Nämä sopimukset olisi siksi tehtävä.

2010/0057 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

banaanien kaupasta tehdyn Geneven sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin sekä Brasilian, Costa Rican, Ecuadorin, Guatemalan, Hondurasin, Kolumbian, Meksikon, Nicaraguan, Panaman, Perun ja Venezuelan välillä sekä banaanikauppasopimuksen tekemisestä Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[1],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio allekirjoitti Euroopan unionin puolesta xx päivänä xxkuuta 2010 neuvoston päätöksen 2010/XXX/EU[2] mukaisesti Geneven sopimuksen banaanien kaupasta Euroopan unionin sekä Brasilian, Costa Rican, Ecuadorin, Guatemalan, Hondurasin, Kolumbian, Meksikon, Nicaraguan, Panaman, Perun ja Venezuelan välillä sekä banaanikauppasopimuksen Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä sillä varauksella, että sopimukset lopullisesti tehdään myöhemmin.

(2) Nämä kaksi sopimusta olisi hyväksyttävä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään seuraavat sopimukset:

a) Euroopan unionin sekä Brasilian, Costa Rican, Ecuadorin, Guatemalan, Hondurasin, Kolumbian, Meksikon, Nicaraguan, Panaman, Perun ja Venezuelan välinen Geneven sopimus banaanien kaupasta, jäljempänä ’Geneven sopimus’;

b) Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välinen banaanikauppasopimus, jäljempänä ’EU:n ja Yhdysvaltojen välinen sopimus’.

---

1 EUVL C xxx, xx.xx. 2010, s. x.
2 EUVL L x, xx.xx. 2010, s. x.

Sopimusten tekstit ovat tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla tai joilla on valtuudet ilmaista Euroopan unionin puolesta Geneven sopimuksen 8 kohdan a alakohdan ja EU:n ja Yhdysvaltojen välisen sopimuksen 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla, että Euroopan unioni suostuu noudattamaan näitä sopimuksia.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

RAHOITUSSELVITYS

FichFin/10/50124(DDG/EM/tm)
6.9.2010.1

PÄIVÄYS: 27.1.2010

1. BUDJETTIKOHTA:
Luku 12 – Tullimaksut ja muut maksut

MÄÄRÄRAHAT:
B2010: 14 079,7 milj. euroa

2. NIMIKKEET:

Ehdotus neuvoston päätökseksi ”banaanikaupan yleissopimuksen” allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta Euroopan unionin sekä Brasilian, Costa Rican, Ecuadorin, Guatemalan, Hondurasin, Kolumbian, Meksikon, Nicaraguan, Panaman, Perun ja Venezuelan välillä sekä ”banaanikauppasopimuksen” allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä
&
Ehdotus neuvoston päätökseksi ”banaanikaupan yleissopimuksen” tekemisestä Euroopan unionin sekä Brasilian, Costa Rican, Ecuadorin, Guatemalan, Hondurasin, Kolumbian, Meksikon, Nicaraguan, Panaman, Perun ja Venezuelan välillä sekä ”banaanikauppasopimuksen” tekemisestä Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä
&
Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi banaaneista kannettavista tulleista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1964/2005 kumoamisesta

3. OIKEUSPERUSTA:
Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 4 kohta, 218 artiklan 5 ja 6 kohta ja 207 artiklan 2 kohta

4. TAVOITTEET:
Kahden banaanikauppasopimuksen allekirjoittaminen, väliaikainen soveltaminen ja tekeminen sekä banaaneista kannettavista tulleista annetun asetuksen kumoaminen.

5. VAIKUTUKSET TALOUSARVIOON		SEURAAVA VARAIN-HOITOVUOSI 2009 (milj. euroa)	KULUVA VARAIN-HOITOVUOSI 2010 (milj. euroa)	SEURAAVA VARAIN-HOITO-VUOSI 2011 (milj. euroa)	SEURAAVA VARAIN-HOITO-VUOSI 2012 (milj. euroa)
5.0	MENOT - EY:N TALOUSARVIOSTA (TUET/INTERVENTIOT) - KANSALLISISTA TALOUSARVIOISTA - MUISTA LÄHTEISTÄ	-	-	-	-
5.1	TULOT - EY:N OMAT VARAT (~~MAKSUT~~/TULLIT)	-3,5	-74,8	-88,1	-106,8

5.2 LASKUTAPA: Perusteena alennetun tullin soveltaminen CN-koodiin 0803 00 19 kuuluvien banaanien tuontiin viimeisten tiedossa olevien 12 kuukauden aikana.

6.0 MAHDOLLISUUS RAHOITUKSEEN TOTEUTETTAVANA OLEVAN TALOUSARVION KYSEISEEN LUKUUN OTETUISTA MÄÄRÄRAHOISTA ~~KYLLÄ/ EI~~

6.1 MAHDOLLISUUS RAHOITUKSEEN TOTEUTETTAVANA OLEVAN TALOUSARVION LUKUJEN VÄLISILLÄ SIIRROILLA ~~KYLLÄ/ EI~~

6.2 LISÄTALOUSARVION TARVE ~~KYLLÄ/ EI~~

6.3 MYÖHEMPIIN TALOUSARVIOIHIN OTETTAVAT MÄÄRÄRAHAT ~~KYLLÄ/ EI~~

HUOMAUTUKSIA:
Sopimuksilla banaanien tullia alennetaan asteittain. Voidaan olettaa, että omat varat pienenevät näiden toimenpiteiden seurauksena, kuten 5.1 kohdassa esitetään. Siinä ilmoitetaan nettosummat jäsenvaltioille tullin kantamisesta aiheutuvien kustannusten vähentämisen jälkeen. (Mukana on myös arvio omien

varojen menetyksestä vuonna 2009, koska sopimukset tulevat voimaan taannehtivasti 15.12.2009 alkaen).